

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกแปลกแยกของพนักงานสอบสวนที่เกิดจากสภาพการณ์ทำงานในสถานีตำรวจนครบาล โดยการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์ มีระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยในการวิเคราะห์สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ พนักงานสอบสวนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจนครบาลขณะที่เก็บข้อมูล ที่มีชั้นยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีถึงพันตำรวจโท ตำรวจตำแหน่ง สารวัตรทำหน้าที่หัวหน้างานสอบสวน สารวัตรสอบสวน และรองสารวัตรสอบสวน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานสอบสวนในเขตสถานีตำรวจนครบาล ตั้งแต่ระดับรองสารวัตรสอบสวน สารวัตรสอบสวนไปจนถึงสารวัตรหัวหน้างานสอบสวนของสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ทั้ง 9 กองบังคับการ จำนวน 87 สถานีตำรวจ ประจำปี 2541 จำนวนทั้งสิ้น 987 นาย ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงรายชื่อสถานีตำรวจในกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ชื่อ บก.น.	รายชื่อสถานีตำรวจในสังกัด	จำนวน (นาย)
บก.น.1	สน.ดุสิต สน.พญาไท สน.มักกะสัน สน.ห้วยขวาง สน.ดินแดง สน.นางเลิ้ง สน.สามเสน สน.ชนะสงคราม สน.บางโพ	116
บก.น.2	สน.บางซื่อ สน.ประชาชื่น สน.คันนายาว สน.ทุ่งสองห้อง สน.เตาปูน สน.บางเขน สน.ดอนเมือง สน.พหลโยธิน	168
บก.น.3	สน.มีนบุรี สน.ลำผักชี สน.ประชาสำราญ สน.ฉลองกรุง สน.ลำหิน สน.นิมิตรใหม่ สน.สุวินทวงศ์ สน.ลาดกระบัง สน.จระเข้ร้อย สน.หนองจอก สน.ร่มเกล้า	62
บก.น.4	สน.หัวหมาก สน.โชคชัย สน.ประเวศ สน.ลาดพร้าว สน.บึงกุ่ม สน.อุดมสุข สน.วังทองกลาง สน.บางชัน	87
บก.น.5	สน.วัดพระยาไกร สน.ลุมพินี สน.พระโขนง สน.บางโพธิ์บาง สน.ทองหล่อ สน.บางนา สน.ทุ่งมหาเมฆ สน.คลองตัน	140
บก.น.6	สน.พระราชวัง สน.พลับพลาไชย 1 สน.ปทุมวัน สน.จักรวรรดิ สน.พลับพลาไชย 2 สน.ยานนาวา สน.สำราญราษฎร์ สน.บางรัก	97
บก.น.7	สน.บางพลัด สน.บางกอกน้อย สน.ท่าพระ สน.ธรรมศาลา สน.บางยี่ขัน สน.บางกอกใหญ่ สน.ตลิ่งชัน สน.บวรมงคล สน.บางขุนนนท์ สน.บางเสาธง สน.ศาลาแดง	134
บก.น.8	สน.บางยี่เรือ สน.บุคคโล สน.ราษฎร์บูรณะ สน.ปากคลองสาน สน.ตลาดพลู สน.สำเหร่ สน.บางมด สน.บางคอแหลม สน.ทุ่งครุ สน.บุปผาราม สน.สมเด็จพระเจ้าพระยา	99
บก.น.9	สน.ท่าข้าม สน.บางขุนเทียน สน.หลักสอง สน.หนองค้างพลู สน.แสมดำ สน.บางบอน สน.เพชรเกษม สน.เทียนทะเล สน.ภาษีเจริญ สน.หนองแขม	84

ที่มา: ทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล

3.2.2 การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยหลักการคำนวณของ Yamane's ดังสูตรต่อไปนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540: 111)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนขนาดของตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

(โดยในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดให้เท่ากับ .05)

$$\text{แทนค่า } n = \frac{987}{1 + 987 \times .05^2}$$

$$n = 281.7$$

ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 281 ตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 หลังจากได้ประชากรตัวอย่างแล้ว จึงให้โควตาของสถานีตำรวจที่สังกัดอยู่ในแต่ละกองบังคับการฯ ละ 5 สถานีตำรวจ ซึ่งทั้งหมดมี 9 กองบังคับการได้ จำนวนทั้งหมด 45 สถานีตำรวจ

ขั้นตอนที่ 3 หลังจากได้จำนวนสถานีตำรวจซึ่งเป็นตัวแทนของแต่ละกองบังคับการ แล้วจึงให้โควตาของประชากรในแต่ละสถานีตำรวจ ๗ ละ 6 นาย

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้ตัวแทนของพนักงานสอบสวนในแต่ละสถานีตำรวจแล้ว จึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบง่าย (Sampling Random) ฉะนั้น รวมตัวอย่างที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 270 นาย และสัมภาษณ์แบบเจาะลึก อีกจำนวน 20 ราย

3.3 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีวิธีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

3.3.1 การศึกษาวิจัยจากเอกสาร โดยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษา

3.3.2 การวิจัยภาคสนาม ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย แบบสอบถามที่ใช้มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด มีคำตอบไว้ให้เลือกตอบ เพื่อให้ผู้ตอบสามารถเลือกตอบตามความเป็นจริง และทัศนคติของผู้ตอบ

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร รวมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตเพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรที่จะศึกษาทั้งหมด และก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ ของแบบสอบถามก่อนดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (validity) โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านความแปลกแยกและให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

2. ทดสอบความเชื่อถือ (reliability) โดยวิธีทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถืออัลฟา

หลังจากได้สร้างมาตรวัดแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาตรวัดดังกล่าวไปตรวจหาความเชื่อถือ (reliability) ความเชื่อถือ จะช่วยให้ได้มาซึ่งข้อมูลโดยแบบสอบถามสมบูรณ์ และทำให้มาตรวัดซึ่งเป็นเครื่องมือวัดนั้นมีคุณภาพยิ่งขึ้น การทดสอบดำเนินการด้วยคอมพิวเตอร์ โดยนำแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไปทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถืออัลฟา (reliability coefficient alpha) เพื่อดูว่าข้อความที่ได้มาสอดคล้องต้องกันหรือไม่ (internal consistency) ถ้าสอดคล้องต้องกันทำให้เรามีความมั่นใจในความถูกต้องของข้อมูลยิ่งขึ้น ในการวิเคราะห์ข้อความแต่ละข้อในมาตรวัดตัวแปรหนึ่ง ๆ เพื่อตัดสินว่าจะคงข้อความนั้น ๆ ไว้หรือควรตัดออกไปจากมาตรวัดตัวแปรนั้น คำนึงถึงทั้งทางระเบียบวิธีวิจัย คือค่า corrected item-total correlation ค่าความสัมพันธ์ของคะแนนของแต่ละข้อความกับคะแนนของข้อความทั้งหมดของมาตรวัดตัวแปรหนึ่ง ๆ ภายหลังจากเอาคะแนนตัวมันเองออกไปจากคะแนนรวมข้อความทั้งหมด และเนื้อหาทางทฤษฎีกล่าวคือ ข้อความบางข้ออาจจะมีค่าความ

สัมพันธ์ของคะแนนต่อละข้อความกับคะแนนของข้อความทั้งหมดในมาตรวัดหนึ่ง ๆ น้อย ซึ่งถ้าตัดข้อความนั้นออกไปจะทำให้สูญเสียเนื้อหาทางทฤษฎี หรือ validity นั้นเอง ทั้งนี้เพราะข้อความต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นมาตรวัดตัวแปรต่าง ๆ นั้น เป็นการสร้างเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ของแต่ละมิติ หรือเป็นเครื่องมือของเนื้อหาต่าง ๆ ในแต่ละมิติที่ ต้องการจะวัด ดังนั้น หากตัดข้อความนั้น ๆ ออกไปแล้ว ทำให้สูญเสียความตรง แล้วจะคงข้อความนั้นไว้ แม้ว่าข้อความดังกล่าวจะมีค่าความเชื่อถือต่อก็ตาม จึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลต่อไป

โดยแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจทัศนคติหรือความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนจะประกอบด้วยคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของพนักงานสอบสวน ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ ข้อมูลที่ถามได้แก่ เพศ อายุ ชั้นยศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และระยะเวลาการเป็นพนักงานสอบสวน รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกต่อสถานการณ์การทำงานในสถานีตำรวจนครบาล คือ การมีส่วนร่วมในการทำงาน ความมีอิสระในการทำงาน ความเคร่งครัดต่อระเบียบแบบแผนในการทำงาน และความจำเป็นในการทำงาน และคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกแปลกแยกใน 4 มิติ คือ ความรู้สึกไร้อำนาจ ความรู้สึกไร้ความหมาย ความรู้สึกไร้บรรทัดฐาน และความรู้สึกโดดเดี่ยวทางสังคม

การวัดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. การวัดตัวแปรเกี่ยวกับอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการเป็นพนักงานสอบสวน ให้ผู้กรอกแบบสอบถามเติมความลงในช่องว่างในแบบสอบถาม

2. การวัดตัวแปรเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการทำงาน การมีอิสระในการทำงาน ความเคร่งครัดต่อระเบียบแบบแผนในการทำงาน ความจำเป็นในการทำงาน ความรู้สึกไร้อำนาจ ความรู้สึกไร้ความหมาย ความรู้สึกไร้บรรทัดฐาน และความรู้สึกโดดเดี่ยวทางสังคม ได้สร้างแบบสอบถาม จำนวน 44 ข้อ เป็นข้อคำถามเชิงบวก จำนวน 24 ข้อ (ข้อ 1, 2, 6, 7, 8, 11, 13, 16, 17, 20, 21, 22, 25, 27, 28, 30, 32, 35, 36, 37, 39, 41, 43, 44) และข้อคำถามเชิงลบ จำนวน 20 ข้อ (ข้อ 3, 4, 5, 9, 10, 12, 14, 15, 18, 19, 23, 24, 26, 29, 31, 33, 34, 38, 40, 42) มีดังต่อไปนี้

ข้อความที่ใช้วัด การมีส่วนร่วมในการทำงาน มีดังต่อไปนี้

1. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับได้เปิดโอกาสให้ท่านเสนอแนะวิธีการทำงานในเกือบทุกเรื่อง
2. เมื่อท่านแสดงความคิดเห็นเสนอแนะสิ่งใหม่ ๆ ในการทำงาน จะได้รับการตอบสนองจากผู้บังคับบัญชาเสมอ ๆ
3. ในสถานที่ดำรงที่ท่านทำงานอยู่ ผู้ที่แสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชามักจะถูกเพ่งเล็งจากผู้บังคับบัญชาตลอด
4. ท่านแทบจะไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการทำงานในสถานที่ดำรงที่ท่านปฏิบัติอยู่เลย
5. บ่อยครั้งที่ผู้บังคับบัญชาได้แสดงให้เห็นว่าหน้าที่กำหนดวิธีการทำงานเป็นเรื่องของผู้บังคับบัญชาเพียงฝ่ายเดียว
6. ในการกำหนดวิธีการทำงานด้านสอบสวนผู้บังคับบัญชามักจะปรึกษาขอความคิดเห็นจากพนักงานสอบสวนเป็นส่วนใหญ่

ข้อความที่ใช้วัดความมีอิสระในการทำงาน มีดังต่อไปนี้

7. ท่านมีอิสระในการสอบสวนคดีที่เกิดขึ้นในความรับผิดชอบของท่านทุกคดี
8. นอกเวลาปฏิบัติหน้าที่ ท่านมีอิสระจะไปทำอะไรที่เป็นส่วนตัวก็ได้ โดยที่ผู้บังคับบัญชาไม่สามารถจะรบกวนการใช้เวลาส่วนตัวของท่านได้
9. ผู้บังคับบัญชาจะมีการควบคุมตรวจสอบการทำสำนวนการสอบสวนที่อยู่ในความรับผิดชอบของท่านเสมอ ๆ
10. มีการสอดส่องดูพฤติกรรมของท่านจากผู้บังคับบัญชานอกเวลาปฏิบัติหน้าที่แล้วด้วย
11. ในการทำสำนวนการสอบสวนผู้บังคับบัญชาจะมอบความไว้วางใจให้ปฏิบัติไปโดยลำพังอย่างมาก
12. บ่อยครั้งที่ผู้บังคับบัญชาจะให้ท่านปฏิบัติไปตามความต้องการของผู้บังคับบัญชา

ข้อความที่ใช้วัด ความเคร่งครัดต่อระเบียบแบบแผนในการทำงาน มีดังต่อไปนี้

13. งานด้านการสอบสวนเป็นงานที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติในการทำ
สำนวนการสอบสวนที่หุ้มหุ้มอย่างมาก
14. ในการทำงานท่านไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ครบหมด
ทุกอย่าง
15. แม้จะไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบที่มีอยู่ได้ครบหมด ท่านก็สามารถจำหน่ายคดีที่
อยู่ในความรับผิดชอบของท่านออกไปได้
16. ท่านมีความฮึดอดใจอย่างมาก ที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
ในหน้าที่ของพนักงานสอบสวน
17. สถานีตำรวจที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่มีความเคร่งครัดต่อระเบียบแบบแผนในการ
ทำสำนวนการสอบสวนอย่างมาก
18. ผู้บังคับบัญชาไม่ค่อยจะเข้มงวดเรื่องระเบียบแบบแผนในการทำสำนวนการ
สอบสวนกับพนักงานสอบสวนมากนัก

ข้อความที่ใช้วัด ความจำเป็นในการทำงาน มีดังต่อไปนี้

19. ในงานด้านการสอบสวนท่านได้มีโอกาสนำเอาความรู้ความคิดใหม่ ๆ มาใช้ได้
เสมอ ๆ
20. ในการทำสำนวนการสอบสวนในสถานีตำรวจที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่ ท่านไม่ได้
ใช้ความรู้ความสามารถมากนัก กล่าวคือ ปฏิบัติไปตามสั่งของผู้บังคับบัญชา
เท่านั้น
21. การทำสำนวนการสอบสวนในสถานีที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่ส่วนใหญ่ทำไปตาม
ที่เคย ๆ ปฏิบัติกันมา
22. งานด้านการสอบสวนที่ท่านทำอยู่เป็นงานที่ซ้ำซากจำเจเป็นอย่างมาก
23. การสอบสวนเป็นงานที่ทำทนายต่อการนำเอาความรู้ความสามารถมาใช้เป็น
อย่างมาก

ข้อความที่ใช้วัด ความรู้สึกไร้อำนาจ มีดังต่อไปนี้

24. การทำงานของท่านมีความสำคัญต่อสถานีตำรวจที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่เป็น
อย่างมาก

25. ชีวิตการรับราชการตำรวจของท่านนั้นขึ้นอยู่กับโชคความสนา
26. ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพตำรวจได้นั้นต้องมีความรู้และความสามารถ
27. การทำงานของท่านมีความสำคัญต่อสถานีตำรวจที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่น้อยมาก
28. ท่านเป็นเพียงคนธรรมดา ควรพยายามหลีกเลี่ยงการขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชา

ข้อความที่ใช้วัด ความรู้สึกไร้ความหมาย มีดังต่อไปนี้

29. งานสอบสวนมีความสำคัญต่อสังคมมาก เพราะเป็นด่านแรกในกระบวนการยุติธรรม
30. ทุกวันนี้ท่านทำงานอย่างซังกะตายเพื่อให้ผ่านไปวัน ๆ หนึ่งเท่านั้น
31. ท่านมีความสุขเพลิดเพลินที่ได้ทำงานด้านการสอบสวน
32. ยิ่งท่านทำงานด้านการสอบสวนไปนาน ๆ ความรู้ความสามารถของท่านกลับจะลดลงไปเรื่อย ๆ
33. การเป็นพนักงานสอบสวนได้ให้ประสบการณ์ที่เพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้แก่ท่านเป็นอย่างมาก

ข้อความที่ใช้วัด ความรู้สึกไร้บรรทัดฐาน มีดังต่อไปนี้

34. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมีผลต่อความสำเร็จในการรับราชการมาก
35. ในการรับราชการตำรวจความใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชามีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก
36. ระเบียบกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ใช้สำหรับกับคนที่ไม่มีเส้นสายเท่านั้น
37. การประสบความสำเร็จในอาชีพตำรวจนั้นไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนที่จะยึดถือได้

ข้อความที่ใช้วัด ความรู้สึกโดดเดี่ยวทางสังคม มีดังต่อไปนี้

39. ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพตำรวจได้นั้น ต้องมีเงินตราและเส้นสายเป็นองค์ประกอบสำคัญ
40. พนักงานสอบสวนเพื่อนร่วมงานของท่านมีความจริงใจต่อท่านเสมอ
41. ท่านจะหาความจริงใจต่อกันในระหว่างพนักงานสอบสวนด้วยกันนั้นมันน้อยมาก

42. เมื่อท่านมีปัญหาในการทำงานผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานของท่านพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือได้ทุกเมื่อ
43. ในที่ทำงาน ท่านมักจะทำงานไปเพียงลำพังผู้เดียวมากกว่าการไปสูงส่งกับเพื่อนร่วมงาน
44. ในยามที่ท่านประสบปัญหาในการทำงานท่านมีความรู้สึกเสมือนว่าท่านถูกปล่อยให้แก่ปัญหาไปเพียงลำพังผู้เดียว

สำหรับการให้คะแนนเพื่อเป็นมาตรวัดตัวแปรต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยได้ใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale ในการวัดตัวแปรต่าง ๆ คือ การมีส่วนร่วมในการทำงาน ความมีอิสระในการทำงาน การยึดระเบียบแบบแผนในการทำงาน ความจำใจในการทำงาน ความรู้สึกไร้อำนาจ ความรู้สึกไร้ความหมาย ความรู้สึกไร้บรรทัดฐาน และความรู้สึกโดดเดี่ยวทางสังคม ผู้วิจัยได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก และเนื่องจากข้อความที่นำมาวัดนี้มีทั้งข้อความเชิงบวก (positive) และข้อความเชิงลบ (negative) จึงได้กำหนดการให้คะแนนดังนี้

ก. ข้อความเชิงบวก (positive)	ให้ระดับคะแนน
เห็นด้วยอย่างมาก	5 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	1 คะแนน
ข. ข้อความเชิงลบ (negative)	ให้ระดับคะแนน
เห็นด้วยอย่างมาก	1 คะแนน
เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	5 คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินค่าระดับของสาเหตุของตัวแปรแต่ละตัว จะพิจารณาจากระดับของสาเหตุที่มีค่าตั้งแต่ 1-5 โดยแบ่งระดับสาเหตุออกเป็น 5 ระดับ ในแต่ละระดับมีคะแนนห่างกันเป็นช่วงชั้นดังนี้

$$\frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

สามารถกำหนดเกณฑ์ในการประเมินค่าของปัจจัยที่มีผลต่อตัวแปรที่วัดได้ดังนี้

คะแนน 1.00-1.80	เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรนั้น ต่ำมาก
คะแนน 1.81-2.60	เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรนั้น ต่ำ
คะแนน 2.61-3.40	เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรนั้น ปานกลาง
คะแนน 3.41-4.20	เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรนั้น สูง
คะแนน 4.21-5.00	เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรนั้น สูงมาก

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ขอให้ทางภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลต่าง ๆ ตามที่ได้สุ่มตัวอย่างไว้แล้ว หลังจากนั้นก็จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยที่ผู้วิจัยจะเป็นผู้นำเอาแบบสอบถามไปแจกจ่ายด้วยตนเอง แล้วรอกลับคืนหากไม่พบกลุ่มตัวอย่างตามที่สุ่มไว้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฝากไว้กับเพื่อน ๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนอยู่ตามสถานีตำรวจต่าง ๆ พร้อมอธิบายในการตอบแบบสอบถามให้เข้าใจ หลังจากนั้นประมาณสองอาทิตย์ผู้วิจัยจึงไปเก็บแบบสอบถามมาเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดสัมภาษณ์พนักงานสอบสวนที่ทำงานอยู่ในสถานีตำรวจ 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยพิจารณาจากจำนวนคดีและจำนวนพนักงานสอบสวนประกอบ ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการกระจาย โดยเลือกสัมภาษณ์พนักงานสอบสวนแบบเจาะจง จำนวน 20 ราย ระดับรองสารวัตร จำนวน 7 ราย ระดับสารวัตรสอบสวน จำนวน 7 ราย และระดับสารวัตร (หัวหน้างานสอบสวน) จำนวน

6 ราย เมื่อได้รายชื่อพนักงานสอบสวนที่จะสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจเวลาการทำงานของผู้มุ่งหวังแล้วเดินทางไปพบ โดยการแนะนำตัวผู้วิจัย และแจ้งวัตถุประสงค์ให้ทราบ จากนั้นเริ่มเก็บข้อมูล โดยใช้เทปบันทึกเสียง และการจดบันทึกตามแบบสัมภาษณ์ สามารถสัมภาษณ์จนครบ 20 ราย

โดยจากการแจกแบบสอบถามทั้งหมดไปใน 45 สถานีตำรวจ จำนวน 270 ชุด ได้กลับคืนมา 246 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.1

3.5 การวิเคราะห์และการประมวลผลข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปลงรหัส แล้วนำข้อมูลไปประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC ช่วยในการประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และนำเสนอในรูปตารางความเรียง
3. วิเคราะห์การสัมภาษณ์โดยการพรรณนาตามเนื้อหา

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเพื่ออธิบายข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ เพื่อบรรยายและพรรณนาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบและเพื่อดูการกระจายของข้อมูล โดยการนำเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่
2. การแสดงระดับของปัจจัยและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกแปลกแยกผู้วิจัยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ใช้ไคสแควร์ (Chi-square test) เป็นสถิติในทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างตัวแปรเกี่ยวกับภูมิหลังทางสังคม เช่น อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นพนักงานสอบสวน กับความรู้สึกแปลกแยก โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. ในการวิเคราะห์ความถดถอย (Regression analysis) เพื่อใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยบอกทิศทางของความสัมพันธ์ โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05